

საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო

MINISTRY OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND NATURAL RESOURCES OF GEORGIA

ლიცენზიებისა და ნებართვების დეპარტამენტი
DEPARTMENT OF LICENSES AND PERMITS

საქართველო, 0114, გულუას ქ.№, 72 72 08, ფაქსი: 72 72 60

ლიცენზიებისა და ნებართვების
დეპარტამენტის უფროსის მოვალეობის
შემსრულებელი

დინარა ჩუქუმიშვილი
(სახელი, გვარი)

ეკოლოგიური ექსპერტიზის

დასკვნა პროექტზე

№ 13

“22” 02 2008 წ

- პროექტის დასახელება – ნავთობბაზის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში.
- ინვესტორის დასახელება და მისამართი – შ.პ.ს. „ი.ვ.-პურპროდუქტმომარაგება“, ქ. თბილისი; ქიზიყის ქ. №21;
- განხორციელების ადგილი – ქ. თბილისი; ქიზიყის ქ. №21;
- განაცხადის შემოსვლის თარიღი – 31.01.08.
- მონაცემები პროექტის შემდგენელის შესახებ – შ.პ.ს. „თი ენდ ბი“;

II. ძირითადი საპროექტო გადაწყვეტილებანი

შ.პ.ს. „ი.ვ.-პურპროდუქტმომარაგება“-ს მიერ გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მიღების მიზნით, სახელმწიფო ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე განსახილველად წარმოდგენილია: „ნავთობაზის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში“.

აღნიშნული საწარმოზე 2000 წლის 27 მარტს გაცემულ იქნა „გარემოსდაცვითი ნებართვა“ №0005, რომელსაც გაუვიდა მოქმედების ვადა. ვინაიდან აღნიშნული საქმიანობა განექუთვნება გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას დაქვემდებარებულ საქმიანობას, აღნიშნულ ობიექტზე გაცემულ უნდა იქნას გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა.

აღნიშნული საწარმო, რომლის მიმდებარე ტერიტორია შეადგენს 1,5 ჰა-ს; მდებარეობს ქ. თბილისში, სამრეწველო ზონაში, ქიზიყის ქ. №21. წარმოდგენილი ნავთობაზა საცხოვრებელი მასივიდან დაშორებულია 150 მეტრი მანძილით. მისი საქმიანობის მიზანს წარმოადგენს ნავთობპროდუქტების საცავების განთავსება, სხვადასხვა სახის ნავთობპროდუქტის მიღება-შენახვა და გაცემა-რეალიზაცია. საწარმოს ტერიტორიაზე განთავსებული ნავთობპროდუქტების საცავების ტევადობა შეადგენს 1700 გ³-ს ხოლო წლიური ტვირთბრუნვა 23000 ტონას. აქედან 11 500 ტონა ანუ 15750 გ³ შეადგენს ბენზინს, ხოლო ასევე 11500 ტონა ანუ 13850 გ³ დიზელის საწვავს. ობიექტის ფუნქციონირება დაგევმილია განუსაზღვრული ვადით.

წარმოდგენილ დოკუმენტაციაში განხილულია გარემოსდაცვითი საქმიანობის სამართლებრივი ასპექტები, აღწეროლია გარემოს არსებული მდგომარეობის ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლები, ფიზიკურ გეოგრაფიული დახასიათება, ტემპერატურული და ქარის რეჟიმი, ნალექები. შესწავლილია გარემოს ფონური მდგომარეობა, საწარმოს ექსპლუატაციის პერიოდში გარემოზე ზემოქმედების სახეები, განსაზღვრულია ვაკარიული სიტუაციების წარმოქმნის აღმატობა და შესაძლო შედეგების ლოკალიზაციისა და ლიკვიდაციის შესაძლებლობები.

ნავთობაზის ტერიტორიაზე გათვალისწინებულია სარეზერვუარო ჰარკის, ნავთობპროდუქტების ჩამოსახმელი მილსახდენის, ნავთობპროდუქტების სატუმბოს, გამწმენდი ნაგებობების (ნავთობპროდუქტებით დაბინძურებული და სანიაღვრე წყლების), აღმინისტრაციული პერსონალისთვის და საყოფაცოვრებო დანიშნულებით შენობა-ნაგებობების, საწვავის გასაცემი საღვურის, ხანძარსაწინააღმდეგო დანიშნულების ობიექტების, რკინიგზის ლიანდაგის ჩიხის, სატრანსფორმატოროს და საგენერატოროს მოწყობა, ასევე ავტოგზის და ტერიტორიის კეთილმოწყობა და მისი გამოყენება-სარგებლობის ორგანიზება.

ნავთობაზის ტერიტორიაზე არსებობს ავტომანქანების შესახვლელი გზა, ასვე რკინიგზის ჩიხი, სადაც განთავსდება ვაგონცისტერნების დამცლელი მოწყობილობები. აღნიშნული ჩიხი ბაზის ტერიტორიაზე გადის გამჭოლად და ჩაკეტილია ნავთობსაწყობიდან 50 მეტრის მოშორებით.

ნავთობსაწყობში შემოსული ნავთობპროდუქტების დაცვა და სარეზერვუარო ჰარკში მისი ჩასხმა ხორციელდება სატუმბი საღვურით, რომელთანაც ერთ სახურავები განთავსებულია ელფარების სათავსი. ავტომანქანებზე საწვავის გაცემის აღრიცხვიანობის საწარმოებლად გათვალისწინებულია ინვენტარული ჯიხური.

სარეზერვუარო ჰარკი, რომელიც განთავსებულია მიწის ზევით, შედგება 5 რეზერვუარისგან: ორი 400 გ³ მოცულობის რეზერვუარი დიზელის საწვავისათვის, ასევე ორი 400 გ³ მოცულობის რეზერვუარი ბენზინისათვის და ერთი 100 გ³ მოცულობის რეზერვუარი ბენზინისათვის. მათი ჯამური მოცულობა შეადგენს 1700 გ³-ს. ისინი დაღვმულია რკინაბურონის საძირკელებზე, მოშანდაკებული ზედაპირიდან 50 მეტის სიმაღლეზე. ყველა რეზერვუარი აღჭურვილი იქნება სასუნთქი კლაპანებით.

მოშახურე პერსონალის უსაფრთხო პირობების შექმნისათვის გათვალისწინებულია გადასასვლელი ბაქნები მოაჯირებით და ასასვლელი კიბებით. ყოველი რეზერვუარი აღჭურვილია საჭირო საექსპლუატაციო მოწყობილობებით. რკინიგზის ჩიხში ვაგონცისტერნების დასაცლელად ეწყობა მიმღები კოლექტორი სიგრძით 25 მ,

დიამეტრით 200 მმ, რომელიც უზრუნველყოფს 3 ცისტერნის ერთდროულ დაცლას. სატუმბ სადგურში რკინიგზის ვაგონცისტერნების დასაცლელად გათვალისწინებულია ფარდულის მოწყობა, რომელშიც დამონტაჟდება 30 მ³/სთ წარმადობის ოთხი ურთიერთშემცვლელი ჭუმბო, რომელიც შესაბამისად მოემსახურება საწვავის ცალკეულ სახეობებს. ავტოცისტერნებში ნავთობპროდუქტების გაცემა ხორციელდება კუნძულებიდან (3 კუნძული), რომელზეც განთავსებულია სპეციალური მექანიკური დგარები ნავთობპროდუქტების ჩამოსასხმელად. თითოეულ კუნძულზე მოეწყობა 30 მ³/სთ წარმადობის გასაცემი ჭუმბოები, რომლებიც მიერთებულია სატუმბ სადგურში მიმავალ მიმღსადენებს.

რეზერვუარები, მიღსადენები და მოწყობილობები შეიღებება კოროზის საწინააღმდეგო საღებავით. სარეზერვუარო პარკის ირგვლივ იგეგმება 50 სმ სიმაღლის შემაღლების მოწყობა, შემთხვევით დაღვრილი ნავთობპროდუქტების ლოკალიზაციის მიზნით.

დაგეგმილი საქმიანობის უზრუნველყოფა ძირითადი სანედლეულე რესურსებით, ელექტროენერგიით, სათბობით, წყალსადენ-კანალიზაციით, კავშირგაბმულობის საშუალებით ხორციელდება ქალაქ თბილისი არსებული სამომზმარებლო ქსელებიდან, საპროექტო დოკუმენტაციით განსაზღვრული სქემების გათვალისწინებით.

ელექტროენერგიის გათიშვის შემთხვევისთვის ნავთობბაზა აღჭურვილი იქნება 100 კვტ სიმძლავრის დიზელ-გენერატორით.

წარმოდგენილი დოკუმენტის მიხედვით გარემოს დაბინძურების უმთავრესი წყაროებია: ნავთობპროდუქტების რეზერვუარები, ნავთობპროდუქტების მიღება-გაცემის სადგურები (უბნები), ავტომანქანების ცისტერნების ავსება, საკომპრესორო დანადგარები, ნავთობდამჭერი დანადგარები და დიზელგენერატორი.

დოკუმენტში განხილულია რეზერვუარების სასუნთქი მიღიდან ატმოსფერულ ჰაერში ნავთობპროდუქტების გაფრქვევის ორი შემთხვევა: აორთქლება ნათობპროდუქტების შენახვისას და გამოფქვევა დაცარიელებული რეზერვუარების ავსებისას ან გახარჯული ნაწილის შევსებისას.

საწარმოს საქმიანობის შედეგად ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურება ხდება ისეთი ნივთიერებით, როგორიცაა: ნაჯერი ნახშირწყალბადები (C_1-C_5 , C_6-C_{10} და $C_{12}-C_{19}$), ბენზოლი, ტოლუოლი, ეთილენბენზოლი, ქსილოლი, გოგირდწყალბადი, NO, NO₂, CO, SO₂ და ჭვარტლი. თითოეული მათგანისათვის გათვლილია გაფრქვევების ინტენსივობა და განსაზღვრულია გაფრქვევის ზღვრულად დასაშვები კონცენტრაციები.

სასმელ-სამეურნეო და დამხმარე მიზნებისთვის საწარმო წყალს იღებს ქ. თბილისის კომუნალური წყალსადენიდან. თბილისის წყალ-კანალიზაციის სამართველოსთან დადებული ხელშეკრულების შესაბამისად წყლის ხარჯი შეადგენს 100 მ³/თვეში.

წარმოდგენილი დოკუმენტის მიხედვით საწარმოში წარმოიქმნება საწარმოო ჩამდინარე: სამეურნო-ფეკალური ჩამდინარე, იატაკისა და ტერიტორიის რეცხვის შედეგად წარმოქმნილი და სანიაღვრე წყლები აქედან პირველი ჩაედინება საწარმოს ლოკალური კანალიზაციის სისტემაში, დანარჩენი ჩამდინარე წყლები გაივლის მოსკოვის კვლევითი ორგანიზაციის მიერ დამუშავებულ და ექსპლუატაციაში გამოცდილ ნავთობპროდუქტების შემცველი წყლების ლითონის გამწენდ სამსაფეხურიან ნაგებობას, რომლის წარმადობა შეადგენს 12.0 მ³/სთ (3.3 ლ/წ).

წარმოდგენილ დოკუმენტში განხილულია ისეთი საკითხები როგორიცაა გარემოზე და სოციალურ ფაქტორებზე ზემოქმედების შესაბამისობები, ლონისძიებები, გარემოსდაცვითი მონიტორინგის ორგანიზაცია, ტექნოლოგიური ავარიების თავიდან აცილების და უსაფრთხოების ზომები, ასევე სანძარსაწინააღმდეგო ლონისძიებები. სანძარქონბისთვის ობიექტი უზრუნველყოფილი იქნება წყლის რეზერვუარებით და ქაფწარმომქმნელით.

გარემოზე უარყოფითი ზემოქმედების თავიდან აცილების მიზნით, წარმოდგენილ დოკუმენტში, საწარმოში მიმდინარე თითოეული ეტაპისათვის განსაზღვრულია

პროფილაქტიკური ღონისძიებების კომპლექსი. ასევე განხილულია შესაძლო ავარიული სიტუაციები და მათზე რეაგირების გეგმა და ღონისძიებები.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის პროცესში დამოუკიდებელი ექსპერტების მიერ გამოთქმული მოსაზრებები საფუძვლად უდევს წინამდებარე დასკვნის მესამე თავს.

III. პირობები

1. ნავთობბაზის ფუნქციონირებისას დაწესდეს მკაცრი კონტროლი ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაფრევევის ინტენსივობაზე და ჩამდინარე წყლის გამწმენდი ნაგებობის მუშაობის ეფექტურობაზე.
2. ნავთობპროდუქტების რეზერვუარები აღჭურვილ იქნას გაფრევევის შესამცირებელი საშუალებებით.
3. განისაზღვროს ჩამდინარე წყლის გამწმენდ ნაგებობაში შეკავებული ნავთობპროდუქტების განთავსების ან/და უტილიზაციის საკითხი. ნარჩენების მართვის გეგმა შეთანხმებულ იქნას გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს შესაბამის სამსახურთან.

IV. დასპვნა

შ.პ.ს. „ი.ვ.-პურპროდუქტმომარავება“-ს მიერ გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მიღების მიზნით ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილი „ნავთობბაზის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში“-ს მიხედვით საქმიანობის განხორციელება შესაძლებელია წინამდებარე დასკვნის III თავში მოყვანილი პირობების გათვალისწინების შემთხვევაში.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის
კომისიის თავმჯდომარე:

ნათელა ხეცურიანი

6. 6 ქვებ